
АКТУЕЛНАТА СОСТОЈБА СО ИМУНИЗАЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Проф. д-р Александра Грозданова

Претседател Комитетот за имунизација

Скопје, 18.04.2019

Одбележување на
Европска недела на Имунизација

ЗАЕДНО ЗАШТИТЕНИ

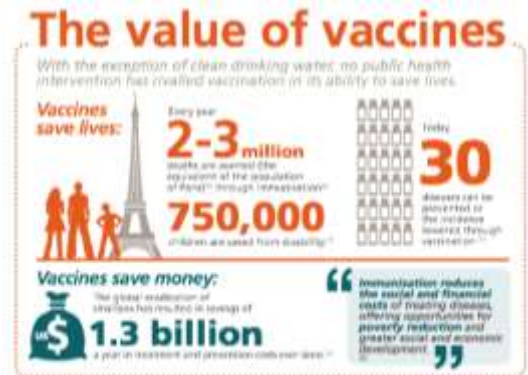
#Заштити
#Спречи
#Вакцинирај

ИМУНИЗАЦИЈА – состојба и предизвици

Имунизацијата е еден од здравствените приоритетите, а инвестицијата во превентивата има недвојбена здравствена, социјална и фармакоекономска оправданост.

Вакцините се користат повеќе децении, генерации наназад се вакцинирани, а милиони деца на дневна основа, секојдневно примаат вакцини

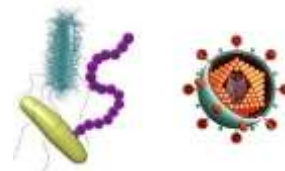
Заради успехот на вакцините, тие се всушност, осудени на ваква компромитираност

Што се вакцините

Вакцините се специфичен вид на лекови, биолошки фармацевтски производи, кои се користат за заштита од заразни болести.

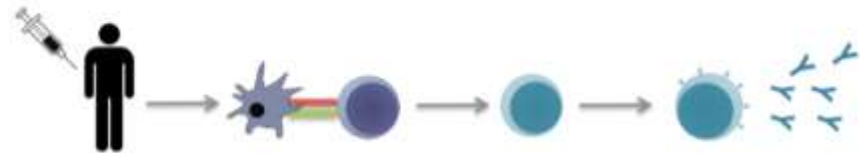
- Биолошки молекули

- Специфично производство и формулација

- Имунолошки механизам на дејство

- Здрава популација

- Глобална здравствена заштита

Како се набавуваат вакцините

- Од страна на МЗ – двогодишна јавна набавка, закон за јавни набавки
- Од реномирани производители • Според листа на СЗО
- Регистрирани во РМ или земји на ЕУ
- Сертификат за исправност • OCBR сертификат
- Инспекциска контрола при прием - МЗ и Агенција за лекови
- Дозвола за пуштање на серија во промет од Агенција за лекови

Со задоволување на овие барања се обезбедуваат вакцини според најригорозни барања во однос на нивниот квалитет и безбедност

Како се дистрибуираат вакцините

- Од производител – веледрогерија- централно складиште –студен синџир
- Специјални комори со автоматски отчитувач на температура и резервен агрегат
- Визуелна и светлосна сигнализација
- Одговорен фармацевт - за студен синџир
- На секои три (еден) месеци - здравствени домови со возило фрижидер
- До вакцинални пунктови со портабл фрижидер

Постои потреба од подобрување на капацитетите и процедурите во делот на дистрибуција на вакцините

Кои се произведувачите на вакцините

ВАКЦИНА	ПРОИЗВОДИТЕЛИ	ДРЖАВА
MMR-VAXPRO HPV (GARDASIL – 4) ROTATEQ	MSD	ХОЛАНДИЈА
ENGERIX B PEDIJATRIC HPV (CERVARIX – 2)	GlaxoSmith Kline	БЕЛГИЈА
BCG VACCINE DT(TETADIF) Td (DIFTET) TT-vax (TETATOX)	BB-NCIPD Ltd	БУГАРИЈА
HEXAXIM PENTAXIM POLIO SABIN (BOPV)	Sanofi Pasteur	ФРАНЦИЈА
PREVENAR 13	PFIZER, WYETH Pharmaceuticals,	Белгија Обединето Кралство (УК)

**Со комплетирање на набавката ќе се обезбедат
ДиТе-ИПВ и ДиТеПер-ИПВ**

Каде да се најдат проверени информации за вакцините

Регистар на лекови × +

lekovi.zdravstvo.gov.mk drugsregister/overviewjsessionid=D77B422633430B45F121382DD461FBC8.app10-finki_zdravstvo

Легислатива ▾ Лекови ▾ Медицински помагала ▾ Фармацевтска дејност ▾ Упатства ▾ Фармаковигиланца

Почетна / Регистар на лекови

Преглед Детален преглед на лек

Носител на одобрение Сите

Пребарување по производител

Пребарај по име, решение или шифра Нехахим ×

Пребарување по генерика/атц

Пребарај по начин на издавање Сите

Пребарај

Ресетирај го сортирањето

#	Латинично име	Генеричко име	Јачина	Пакување	Фармацевтска форма	Начин на издавање	Производител	Носител на одобрение	Број на решение
1	HEXAXIM	diphtheria-hemophilus influenzae B-pertussis-poliomyelitis-tetanus-hepatitis B		10 вијали x 0,5 ml/кутија	суспензија за инјектирање	Н	Sanofi Pasteur S.A., Марси Ла Етоил, Франција, SANOFI PASTEUR, Вал Де Руил, Франција	САНОФИ-АВЕНТИС МАКЕДОНИЈА доел	15-10205/14
2	HEXAXIM	diphtheria-haemophilus influenzae type B-pertussis-poliomyelitis-tetanus-hepatitis B		1 претходно наполнет шприц x 0,5 ml +2 игли/кутија	суспензија за инјектирање	Н	Sanofi Pasteur S.A., Марси Ла Етоил, Франција, SANOFI PASTEUR, Вал Де Руил, Франција	САНОФИ-АВЕНТИС МАКЕДОНИЈА доел	15-10206/14

<< < 1 > >> 1-2 од 2

Што содржат вакцините

УПАТСТВО ВО ПАКУВАЊЕТО/ИНФОРМАЦИЈА ЗА ПАЦИЕНТОТ

Пред Вашето дете да ја прими вакцината, внимателно прочитајте го упатството, бидејќи содржи важни информации за него/неа.

- Чувајте го упатството. Можеби ќе треба да го прочитате повторно.
- Ако имате дополнителни прашања, обратете се кај Вашиот доктор, фармацевт или медицинска сестра.
- Ако Вашето дете добие било какво несакано дејство разговарајте со Вашиот доктор, фармацевт или медицинска сестра. Тука се вклучени и можни несакани дејства кои не се опишани во ова упатство. Видете во дел 4.

Упатството за пациентот содржи:

1. Што претставува HEXAXIM и за што се употребува
2. Што мора да знаете пред Вашето дете да ја употреби HEXAXIM
3. Како го употребувате HEXAXIM
4. Можни несакани дејства
5. Чување и рок на употреба на HEXAXIM
6. Дополнителни информации

HEXAXIM, суспензија за инјектирање

Вакцина против дифтерија, тетанус, пертусис (ацелуларна компонента), хепатитис В (rDNA), полиомиелитис (инактивиран вирус) и адсорбирана, коњугирана вакцина против *Haemophilus influenzae* тип b

Активна супстанција:

Една доза¹ од 0.5 ml содржи:

Дифтеричен токсид	≥ 20 IU ²
Тетанусен токсид	≥ 40 IU ²
Антигени на <i>Bordetella pertussis</i> :	
Пертусис токсид	25µg
Филаментозен хемаглутинин	25 µg
Полио вирус (инактивиран) ³	
Тип 1 (Mahoney)	40 D антигенски единици ⁴
Тип 2 (MEF-1)	8 D антигенски единици ⁴
Тип 3 (Saukelt)	32 D антигенски единици ⁴
Површински антиген од хепатитис тип В ⁵	10 µg,
Полисахарид од <i>Haemophilus influenzae</i> тип b ⁵ (полирибозилрибитол фосфат)	12 µg
коњугиран со протеин на тетанус	22-36 µg.

¹адсорбирана на алуминиум хидроксид (0.6 mg Al³⁺)

²IU интернационални единици

³произведен на Vero клетки

⁴еквивалент на антигена количина во вакцината

⁵произведен во клетки од квасницата *Hansenula polymorpha* со примена на рекомбинантна DNA технологија.

Помошни супстанции: Динатриум хидроген фосфат, калиум дихидроген фосфат, трометамол, сахароза, есенцијални аминокиселини вклучително L-фенилаланин и вода за инјекции.

Вакцината може да содржи трагови од глутаралдехид, формалдехид, неомицин, стрептомицин и полимиксин В.

Што е направено – што треба да се направи

- **Осовременувањето на календарот е во однос на ДиТеПер/ДиТе-ИПВ вакцината**
- **Воведување на Пневмококна и Рота вакцина**
- **Едукација на здравствените работници (циклус од предавања и работилници)**
- **Во фаза на активирање на електронската евиденција за примени вакцини.**
- **Меѓу ресорска комисја МОН, МТСП и МЗ**

Во тек е подготбување на комуникациска и едукативна стратегија со која преку социјалните медиуми, градинките и училиштата сакаме да допреме до родителите и да им посочиме проверени и научно потврдени извори на информации во однос на имунизацијата.

Преку општините и локалната самоуправа се планираат јавни дебати и трибини каде сме спремни да одговориме на прашањата на родителите.

Исклучително битна ни е соработката со медиумите и на тоа ќе посветиме големо внимание. Тие се нашиот партнер и сојузник во правилниот начин на информирање, достапноста на точни и проверени податоци и секако објективна критика ни е потребна.

ИМУНИЗАЦИЈА – состојба и предизвици

Во последните неколку години следиме постојан тренд на опаѓање на опфатот на вакцинација, што се должи на повеќе фактори.

1. антивакцинални движења кои се активни по социјалните мрежи
  2. генералната недовербата на населението во јавно здравствените политики
  3. информациите добиени од непроверени и непрофесионални извори кои се лесно достапни до родителите
  4. ниското ниво на здравствена едукација на општото население, имаат удел во ваквата состојба
  5. недоволно цврстиот став на дел од здравствените работници во делот за имунизација, што често резултира здравствените работници наместо да бидат промотори на превентивата, истите да бидат пропагатори на нестручни информации во однос на имунизација.
-

ИМУНИЗАЦИЈА – состојба и предизвици

UNDERSTANDING PUBLIC PERCEPTIONS OF IMMUNISATION USING SOCIAL MEDIA

This project examined how analysis of social media data could be used to understand public perceptions of immunisation. Findings confirmed that real-time information derived from social media conversations could complement existing knowledge of public opinion and lead to a faster and more effective response to misinformation, since rumors often spread through social networks.

PARTNERS

- Indonesia Ministry of National Development Planning (BAPPENAS)
- Ministry of Health
- UNICEF
- WHO

ANALYSIS METHODOLOGY

OVERALL TRENDS

TEXT ANALYSIS

SHARED CONTENT

INFLUENCERS

FOUR TOPICS OF INTEREST

- Faith-based concerns about immunisation
- Conversations about disease outbreaks
- Symptoms or health conditions discussed as vaccine side effects
- The launch of a new vaccine

REAL-TIME PROGRAMME FEEDBACK

Social media can provide real-time feedback on a programme through quantitative and qualitative analysis of public tweets.

SITUATIONAL AWARENESS

Monitoring a few keywords in digital media enhances policymakers' understanding of public perceptions by offering real-time insights at a greater resolution than conventional approaches.

EARLY WARNING

Detect people concerned about death after receiving the vaccine.

RAPID RESPONSE

Disseminate correct information through Twitter via influential users.

ИМУНИЗАЦИЈА – актуелна состојба

Комисијата за заразни болести на 16.04.2019 година донесе заклучок да се прогласи епидемија на морбили (мали сипаници) на територија на цела Република Северна Македонија.

Донесени препораки и мерки за спречување на натамошно ширење на епидемијата се:

- Строго почитување на мерката за забрана на посета на градинки на невакцинирани деца со МРП на територија на цела држава;
- Забрана за посети во стационарни здравствени установи во целата држава;
- Почитување на протоколот за движење на пациентите со симптоми на мали сипаници со цел да се намали оптоварувањето на Клиниката за инфективни болести и Клиниката за детски болести, и да се намали стапката на интра-хоспитално ширење на инфекцијата;
- Сите невакцинирани здравствени работници задолжително да бидат вакцинирани со две дози на МРП;
- На сите воспитувачки и наставнички од предучилишните установи задолжително да им се провери нивниот вакцинален статус и да се вакцинираат доколку не се вакцинирани; покани за вакцинација.
- Да се понуди дополнителна вакцинација со МРП за сите невакцинирани, некомплетно вакцинирани и лица без доказ за вакцинација кои се постари од 14, а помлади од 60 години;
- Да се организира два пати во неделата работа во две смени на Службите за вакцинација во рамките на Здравствените домови во целата држава, со цел полесна достапност на вакцинација на децата;
- Службите за вакцинација на неделно ниво да доставуваат податоци до ДСЗИ за деца кои не се јавиле на доставените покани за вакцинација.

ИМУНИЗАЦИЈА – состојба и предизвици

BLIC > VESTI > DRUŠTVO

15. ŽRTVA MALIH BOGINJA U SRBIJI U Nišu preminula beba od 11 meseci, pre toga bila potpuno zdrava

1. Anđelković · 14.04.2018. 12:50 · **Komentara: 3** Like 352 Share Твитуј

NAJNOVI VEST

Jedanaestomesečna beba iz Doljevcа pеtа jе 15. u Srbiji.

Blic

NASLOVNA ZA DECU VESTI SPORT ZABAВА KULTURA ŽENA SLOBODNO VREME

Politika Svet **Društvo** Ekonomija Hronika Beograd Srbija Vojvodina [srpska.info](#)

BLIC > VESTI > DRUŠTVO

Više od 4.500 obolelih od malih boginja

Snra · 05.04.2018. 23:04 · **Komentara: 0** Like 1 Share Твитуј

ИМУНИЗАЦИЈА – состојба и предизвици

Почетна > Вести > Актуел > 9 случаи со морбили во 2018

Вести Актуел

9 случаи со морбили во 2018

By Весна Шеровска - Мар 16, 2018

Share on Facebook Tweet on Twitter G+ p

Во Скопје прогласена е епидемија на морбили (мали сипаници)

Центарот за јавно здравје – Скопје денеска прогласи епидемија на морбили (мали сипаници) на територија на главниот град. Од 6 јануари досега лабораториски се потврдени 25 случаи со морбили од кои 22 се хоспитализирани. Половина од заразените се деца до четири години, а останатите на возраст меѓу 20 и 40 години.

ИМУНИЗАЦИЈА – состојба и предизвици

Њујорк размислува да им забрани на заразените од морбили да излегуваат од дома

© април 17, 2019

НАЧИТАНИ НЕДЕЛАВА

Властите во Њујорк и предградието Рокленд најновија нови мерки во борбата против ширењето на морбили.

Властите имаат проблеми со епидемијата во екстремно ортодоксните еврејски населби, наведува „АП“, додавајќи дека тие се борат и со обвиненија поради обидите за воведат задолжителна вакцинација.

Како мерка се планира на заболените од малите ситници да им се нареди да не излегуваат од дома, а Советот за јавно здравје од Њујорк размислува денеска дали ќе ја продолжи.

МОЈА ОПШТИНА

https://delivered.com.mk/news/delivery-uk.php?newsitem=2_bakavide14_zavide3_chelvide07a33_cakavide1m5

MEASLES CASES

provisional data for 2019

2019: 112,000

2018: 28,000

This is a 300% increase compared to this time last year.

#VACCINESWORK

ИМУНИЗАЦИЈА – состојба и предизвици

Искрено верувам дека со сериозни чекори и системско дејствување на секое ниво ќе ја вратиме довербата во имунизацијата. Треба да работиме на многу нешта, на едукација на населението, правилно и стручно информирање на родителите, соработка со градинките, училиштата и со општините.

Да ги зајакнеме превентивните тимови, со кадар и соодветна опрема, да ги мотивираме во нивната работа, бидејќи тие се столбот на успешната имунизација.

Сите здравствените работници, особено педијатрите, ни се потребни како главни промотори на превенцијата и имунизацијата.

Законските одредби и протоколите за имунизација апсолутно треба да се почитуваат.

Останува на нас посветено да продолжиме да работиме, да соработуваме со родителите, да го вратиме високиот опфат со вакцинацијата и колективниот имунитет. Само така ќе ги почувствуваме придобивките на имунизацијата како основна јавно - здравствена мерка и дел од здравствената култура на секоја современа држава.

Одбележување на
Европска недела на Имунизација

ЗАЕДНО ЗАШТИТЕНИ

#Заштити
#Спречи
#Вакцинирај

19.04.2019 (петок), 11:00 часот
Зоолошка градина - Скопје
